

13/93

Kontrolní závěr z kontroly využívání finančních prostředků poskytnutých ze Státního fondu životního prostředí ČR

Dne 28. 7. 1993 schválilo Kolegium Úřadu do plánu kontrolní činnosti NKÚ na II. pololetí 1993 pod pořadovým číslem 13/93 zařazení kontroly využívání finančních prostředků poskytovaných ze Státního fondu životního prostředí ČR (dále SFŽP) na stavbu biologické čistírny odpadních vod II v Pardubicích-Semtíně.

Kontrolní akce byla převzata do plánu kontrolní činnosti jako rozpracovaná z bývalého Ministerstva státní kontroly ČR v souladu s ustanovením § 50 odst. 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Kontrolu provedla skupina pracovníků oblastního odboru v Pardubicích. Akce byla zahájena v květnu 1993 s termínem dokončení říjen 1993.

Cílem kontrolní akce bylo:

- A. U investora - Východočeských chemických závodů, s. p. Synthesia Pardubice-Semtín - prověřit využívání finančních prostředků poskytnutých ze SFŽP podle § 9 odst. 2 Statutu fondu z hlediska účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti vzhledem k dosažení stanovených cílů v ochraně a zlepšení životního prostředí.
- B. U SFŽP prověřit činnost fondu ve vztahu k dodržování zákona ČNR č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí ČR, Statutu fondu a Směrnice Ministerstva životního prostředí ČR o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR.

VCHZ, s. p. Synthesia Pardubice-Semtín, podal proti kontrolnímu protokolu dne 16. 9. 1993 námitky, které byly rozhodnutím vedoucího skupiny kontrolujících jako nedůvodné zamítnuty. Dne 8. 10. t. r. bylo podáno odvolání proti rozhodnutí o námitkách, kterému bylo v části týkající se zálohy na nákup provzdušňovacího zařízení vyhověno, a to dne 22. 10. t. r.

Státní fond životního prostředí ČR podal dne 27. 9. t. r. námitky ke kontrolnímu protokolu, které byly rozhodnutím vedoucího skupiny kontrolujících jako nedůvodné dne 5. 10. t. r. zamítnuty. Odvolání proti rozhodnutí o námitkách podáno nebylo.

Rozpočtové náklady stavby biologické čistírky odpadních vod hlava II a VIII představují částku 1 045 063 tis. Kčs v cenové úrovni roku 1990 s tím, že dotace ze Státního fondu životního prostředí (dříve Státní fond vodního hospodářství - SFVH) představuje částku 679 291 tis. Kčs, zbývající částku hradí investor.

Senát Úřadu (ve složení JUDr. Jiří Drábek - předseda, Ing. Karel Bidlo, Ing. Josef Pohl, Ing. Zdeněk Rodr

a Ing. Zdeněk Smělík - členové) na zasedání, které se konalo v budově NKÚ dne 8. 11. 1993,

schválil usnesením č. 13/93/9
kontrolní závěr v tomto znění:

A. Investor - Východočeské chemické závody, s. p. Synthesia Pardubice-Semtín - při čerpání a použití dotace porušil:

- Podmínku, stanovenou v úvodní části Rozhodnutí o poskytnutí investiční dotace Ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. j. 200/87-SFVH z 25. 5. 1987, vydaného na základě § 9 odst. 2 Statutu státního fondu vodního hospodářství (částka 13/1967 Ú. v. poř. č. 32), který je podle § 6 zákona ČNR č. 388/1991 Sb. od 1. 1. 1992 součástí Státního fondu životního prostředí (dále jen Rozhodnutí o poskytnutí investiční dotace) v tomto znění:
"Schvaluji poskytnutí investiční dotace n. p. VCHZ Synthesia Pardubice-Semtín na stavbu biologické čistírky odpadních vod (dále jen BČOV), II. stavba, v letech 1987 až 1994 ve výši 633 425 tis. Kčs, tj. 65 % rozpočtových nákladů z hlavy II až VIII souhrnného rozpočtu ..."
- Podmínku, stanovenou v bodu 3 příl. k Rozhodnutí o poskytnutí investiční dotace č. j. 200/87-SFVH z 22. 5. 1987, která stanoví:
"V průběhu výstavby lze čerpat finanční prostředky z dotace procentním podílem ze skutečně prostavěných nákladů až do výše 90 % dotace ze skutečných nákladů (nejvýše rozpočtových)."
- Podmínku, stanovenou v bodu 6 přílohy k Rozhodnutí o poskytnutí investiční dotace Ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. j. 200/87-SFVH z 25. 5. 1987, která stanoví:
"Investor je povinen sdělit kanceláři SFVH případné změny ovlivňující výši čerpání dotace (např. ...vypuštění části stavby, snížení rozpočtových nákladů stavby ...) včetně návrhu na řešení."
- Podmínku, stanovenou v bodu 10 b) přílohy k Rozhodnutí o poskytnutí investiční dotace Ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. j. 200/87-SFVH z 25. 5. 1987, která stanoví:
"S ohledem na dlouhou dobu výstavby této mimořádně nákladné a složité akce musí investor a budoucí provozovatel BČOV II účinně kontrolovat vývoj znečištění ze závodu i z města. Zjištěné skutečnosti bude předávat písemnou formou SFVH nejméně 1x za 2 roky."

O d ů v o d n ě n í :

K bodu 1)

V roce 1991 byly do skutečně prostavěných nákladů stavby u objektu spalovny zahrnuty a proplaceny neoprávněně faktury za dokumentaci v částkách 14 133 tis. Kčs a 2 546 tis. Kčs, zaplacené v měsících listopadu a prosinci, a dále úroky z dodavatelského úvěru v částce 1 041 tis. Kčs, zaplacené v červnu. V roce 1992 byly do skutečně prostavěných nákladů stavby u objektu spalovny zahrnuty a proplaceny neoprávněně úroky z dodavatelského úvěru v částkách 1 027 tis. Kčs a 1 059 tis. Kčs, zaplacené v únoru a v prosinci.

Investor, VCHZ, s. p. Synthesia Pardubice-Semtín, zahrnul do skutečně prostavěných nákladů stavby - hlava II až VIII souhrnného rozpočtu BČOV - náklady za dokumentaci a úroky z dodavatelského úvěru, které nepatří do těchto hlav, a to celkovou částku 17 720 tis. Kčs za rok 1991 (dokumentace) a částku 2 086 tis. Kčs za rok 1992 (úroky). Tím došlo k neoprávněnému čerpání dotace v roce 1991 ve výši 11 518 tis. Kčs (tj. 65 % z částky 17 720 tis. Kčs) a v roce 1992 ve výši 1 356 tis. Kčs (tj. 65 % z částky 2 086 tis. Kčs).

V roce 1992 byly do skutečně prostavěných nákladů stavby BČOV, hlava II a VIII souhrnného rozpočtu, zahrnuty projektové práce patřící do hlavy I a kompletační a investorská činnost patřící do hlavy IX souhrnného rozpočtu, a to ve výši 12 864 tis. Kčs. O tuto částku byl neoprávněně zvýšen základ pro čerpání dotace. V důsledku tohoto zvýšení došlo k neoprávněnému čerpání dotace za rok 1992 ve výši 8 361 tis. Kčs (tj. 65 % z částky 12 864 tis. Kčs).

K bodu 2)

Proplacením 65 % z úspory vzniklé racionalizačními opatřeními byla dodavateli uhrazena částka 1 990 tis. Kčs, kterou investor, VCHZ, s. p. Synthesia Pardubice-Semtín, vykázal jako skutečně prostavěné náklady, přestože šlo o úsporu. V důsledku toho došlo k neoprávněnému čerpání dotace v částce 1 293 tis. Kčs (tj. 65 %).

K bodu 3)

Provedenými racionalizačními opatřeními na stavbě BČOV byly sníženy rozpočtové náklady stavby o částku 3 015 tis. Kčs. Tato změna, spočívající ve snížení rozpočtových nákladů stavby, nebyla sdělena SFVH (nyní SFŽP).

Na základě žádosti investora byla rozhodnutím Okresního úřadu Pardubice ze dne 17. 3. 1993 povolena změna stavby objektu SO 0470-sdružená nádrž, spočívající v tom, že nebude vybavena technologickým zařízením. Rozpočtový náklad nerealizované dodávky a

úprav podle projektanta stavby představuje částku 72 644 tis. Kčs (podle oponentury Eurostavu, a. s., jde o 51 591 tis. Kčs). Rovněž tato změna, spočívající ve snížení rozpočtových nákladů stavby, nebyla sdělena SFŽP.

K bodu 4)

Ke dni kontroly nepředložil investor žádný doklad o předání zjištěných skutečností týkajících se kontroly vývoje znečištění odpadních vod odcházejících ze závodu a z města SFŽP.

Podle ustanovení § 4 odst. 4 zákona ČNR č. 388/1991 Sb. prostředky poskytnuté z fondu musí být vráceny zpět do fondu, jestliže nebyly použity v souladu s podmínkami uvedenými v Rozhodnutí (včetně přílohy) Ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. j. 200/87-SFVH z 25. 5. 1987.

B. Státní fond životního prostředí Praha porušil:

- Statut SFŽP § 5 odst. 3 písm. g), vydaný na základě § 1 zákona ČNR č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí, který stanoví:
"Fond vykonává zejména tyto činnosti: ... kontroluje účelnost a správnost využití poskytnutých finančních prostředků z Fondu ..."
- Podmínku pro poskytnutí dotace v příloze k Rozhodnutí o poskytnutí investiční dotace Ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. j. 200/87-SFVH z 25. 5. 1987, která v bodě 10 b) stanoví:
"S ohledem na dlouhou dobu výstavby této mimořádně nákladné a složité akce musí investor a budoucí provozovatel BČOV účinně kontrolovat vývoj znečištění ze závodu a z města. Zjištěné skutečnosti bude předávat písemnou formou na SFVH nejméně 1x za 2 roky."

O d ů v o d n ě n í :

K bodu 1)

Do doby ukončení kontroly SFŽP nepředložil žádný písemný doklad o tom, že provedl kontrolu účelnosti a správnosti využití poskytnutých finančních prostředků fondu, včetně skutečně prostavěných nákladů stavby a změn stavby za období od 4. 10. 1991 do 1. 9. 1993.

K bodu 2)

Do doby ukončení kontroly SFŽP nevyžádal od investora zjištěné skutečnosti týkající se vývoje znečištění odpadních vod ze závodu a z města.